

Sygn. akt III SK 57/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Gminy i Miasta W. Sp. z o.o. w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów i nałożenie kary pieniężnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 26 maja 2014 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 26 maja 2014 r., 13 zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z 20 maja 2013 r., w sprawie z odwołania Zakładów Wodociągów i Kanalizacji Gminy i Miasta W. Sp. z o.o. w W. (powód) od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes Urzędu) z 30 czerwca 2011 r., .../2011 w ten sposób, że zmienił zaskarżoną decyzję w całości i umorzył postępowanie antymonopolowe wszczęte w związku z podejrzeniem stosowania przez powoda praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej poprzez uzależnienie dokonania odbioru wybudowania przyłącza wodociągowego od przeprowadzenia mikrobiologicznego badania wody z przyłącza wodociągowego lub poniesienia kosztów takiego badania przez inwestora w cenie przyłącza wybudowanego przez powoda.

Prezes Urzędu zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Prezes Urzędu powołał się na jej oczywistą zasadność, polegającą na naruszeniu przez Sąd drugiej instancji art. 29a ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm., Prawo budowlane) poprzez niezastosowanie i błędne przyjęcie, że budowa przyłączy wodociągowych winna odpowiadać przepisom Prawa budowlanego i wydanym na jego podstawie aktom wykonawczym, gdy z przepisu tego wynika, że budowa przyłączy winna spełniać wymogi ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (jednolity tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm., ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków). W konsekwencji do budowy przyłączy nie stosuje się § 113 ust. 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 ze zm.) oraz przepisów Normy Polskiej PN-B-10725 „Wodociągi. Przewody zewnętrzne. Wymagania i badanie”.

Powód w odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezesa Urzędu wniósł o jej oddalenie w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna Prezesa Urzędu nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i regulacji, powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wymaga wykazania przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Dodatkowo, jak się podkreśla w judykaturze, przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest samo

oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Dlatego nawet oczywiste naruszenie wskazanego we wniosku przepisu nie prowadzi *per se* do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oczywistej zasadności skargi Prezes Urzędu upatruje w niezastosowaniu przepisu art. 29a ust. 2 Prawa budowlanego, zgodnie z którym „Do budowy, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy prawa energetycznego albo o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków”. Tymczasem w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyjęto, że przepisy Prawa budowlanego oraz przepisy wykonawcze należało stosować do budowy przyłączy. Sąd Najwyższy ma jednak na względzie, że zaskarżony wyrok opiera się na trzech założeniach. Po pierwsze, według Sądu Apelacyjnego w okolicznościach niniejszej sprawy niecelowe było podjęcie interwencji przez Prezesa Urzędu. Organ nie udowodnił, że powód nadużywa pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę poprzez stosowanie w umowach z inwestorami kwestionowanego postanowienia. Nie wykazano, że sporne postanowienie faktycznie szkodzi konkurencji lub konsumentom, gdy koszt badania wody nie jest znaczny i stanowi marginalną część kosztów całej inwestycji. Ponadto, Prezes Urzędu nie wykazał, że utrzymała się ustalona w sprawie o sygn. .../10 dysproporcja w ilości wykonywanych przyłączy przez powoda i innych przedsiębiorców. Po drugie, Sąd Apelacyjny e uznał, że do budowy przyłączy należało stosować przepisy ustawy Prawo budowlanego oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy, a także Polską Normę PN-B-10725. Według Sądu drugiej instancji przedsiębiorcy, którzy budowali instalacje wodociągowe mieli obowiązek wykonywać je zgodnie z Polską Normą dotyczącą projektowania instalacji wodociągowych. Po trzecie, zgodnie z art. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę powód miał obowiązek zapewnić należyłą jakość dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków oraz jest zobowiązany do prowadzenia regularnej wewnętrznej kontroli jakości. Wprowadzony przez niego wymóg dołączenia do protokołu odbioru nowowbudowanego przyłącza badania wody przewidzianego w Polskiej Normie, był uzasadniony z punktu widzenia realizacji ciążącego na powodzie obowiązku nadzoru nad jakością wody. W

konsekwencji zachowanie powoda jest obiektywnie uzasadnione, ponieważ ma inne motywy niż zamiar zakłócenia konkurencji.

W ocenie Sądu Najwyższego z założeń zaskarżonego wyroku wynika jednoznacznie, że nawet w przypadku uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 29a Prawa budowlanego, nie można uznać skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu za oczywiście uzasadnioną w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd Najwyższy w pełni podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego co do braku podstaw do przypisania powodowi, w okolicznościach niniejszej sprawy, nadużycia pozycji dominującej ze względu na niewykazanie negatywnego wpływu na konkurencję. Sąd Apelacyjny prawidłowo ocenił wpływ zachowania powoda na konkurencję oraz sprostanie przez Prezesa Urzędu rozkładowi ciężaru dowodu. Sąd Najwyższy zgadza się również z założeniem, że nawet w przypadku wykazania przesłanek naruszenia zakazu nadużywania pozycji dominującej, zachowanie powoda jest obiektywnie uzasadnione ze względów wskazanych przez Sąd Apelacyjny. Sąd drugiej instancji słusznie dopatrywał się podstawy dla uwzględnienia obiektywnego uzasadnienia wskazywanego przez powoda w obowiązku ciążącym na nim na mocy art. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Sąd drugiej instancji w sposób prawidłowy odczytał i zastosował stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu postanowienia z 21 czerwca 2013 r., III SK 56/13. Wreszcie, z art. 29a Prawa budowlanego nie wynika, w ocenie Sądu Najwyższego w obecnym składzie, niedopuszczalność posiłkowego stosowania Polskiej Normy PN-B-10725 na etapie ewentualnego uzasadnienia zarzucanego przedsiębiorcy nadużycia pozycji dominującej. Sąd Najwyższy miał także na względzie, że odwołanie do przepisów Prawa budowlanego i przepisów wykonawczych nie służyło Sądowi Apelacyjnemu do wyłączenia zastosowania przepisów prawa antymonopolowego na podstawie art. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331, ze zm.).

Na tej podstawie Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, ponieważ powód nie wnosił o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w przypadku odmowy przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu.

